

[Joanna Rønn]

behov og en side af menneskelivet, som ikke kan adskilles fra andre sider af tilværelsen. Seksualiteten er en del af vores trang til kærlighed, til kontakt, varme og intimitet. Den påvirker vore tanker og følelser og handlinger og samspillet med andre mennesker.

WHO har siden 1983 søgt at få anerkendt begrebet seksuel sundhed som et delmål for den verdensomspændende kampagne, der hedder »Sundhed for alle år 2000«.

Det er vor opfattelse, at alle har ret til et sundt seksualliv og ret til at få seksuel oplysning. Derfor er der også brug for en indsats af den nævnte karakter. Vi mener, at der er brug for en åben og fordomsfri debat overalt i samfundet om disse spørgsmål, og vi ser med velvilje på, at ministeren vil indhente nogle af de erfaringer, der allerede diskuteres ude omkring i handicaporganisationer og i personaleorganisationer. Vi vil gerne medvirke positivt i udvalgsarbejdet.

Merete Aarup (KF):

Det er svært at lovgive eller at sætte rammer for alt, men det er en menneskeret at have et godt seksualliv. Derfor er det også godt, at der skrives og tales om dette emne, og at der udarbejdes undervisningsmateriale og vejledningsmateriale. Det er nødvendigt med en større viden om disse forhold og problemer, som beskrives i beslutningsforslaget.

I mindre bofællesskaber med begge køn – med både fysiske og psykiske handicap – behandles dette emne meget seriøst. Det må derfor være muligt at indhente nogle erfaringer fra kommunerne, hvor de løser denne opgave efter min opfattelse på en god måde.

Det er også klart, at problemerne vedrørende en hjælper må løses, så hjælperne ikke mistænkes og kommer ind under straffelovens bestemmelser, men vi må så sandelig også sikre, at den handicappede ikke udsættes for misbrug.

Vi mener, at når der er indhentet oplysninger fra de projekter, som ministeren omtalte, og fra kommunerne, må det være muligt at overveje, om der skal udarbejdes vejledninger, eller om man hellere skal lade være. Det er i hvert fald således, at hvis man skal udarbejde vejledninger, må der ikke gribes ind i den enkeltes personlige frihed eller følelsesliv.

Hanne Severinsen (V):

Det område, som forslagsstillerne her er inde på, er selvfølgelig meget individuelt og meget privat. Alligevel er jeg glad for ministerens svar, fordi der selvfølgelig også er brug for, at man gør noget for at hjælpe de handicappede. Man skal bare passe uendelig meget på, for det handler jo ikke bare om seksualitet, det handler i virkeligheden dybest set også om den omsorg, vi har over for hinanden, og den mulighed, vi har for nærkontakt med hinanden, og man skal passe utrolig meget på ikke at blive for klinisk. Man skal være klar over, at det er et særdeles privat område, og derfor vil firkantede løsninger, udbygningsplaner og tidsrammer nok være noget svære at indpasse her.

Jeg vil helt henholde mig til ministerens svar. Jeg synes, det er en udmærket udvikling, der er i gang, og den må man så prøve at fremme.

Birthe Hansen (SF):

Jeg synes, at forslaget med sine udmærkede citater fra bøger, digte og revy, alt sammen med handicappede som ophavsmænd/ophavskvinder, meget tydeligt siger, at vi alle har et følelsesliv og nogle behov, men at nogle af de svært fysisk eller psykisk handicappede måske har mere brug for hjælp end andre for at få opfyldt disse menneskelige behov.

Selve forslaget handler om seksualundervisning, seksualoplysning og vejledning af personale på institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og på særlige plejehjem. Som forholdene er i dag, kan personalets manglende viden og indsigt samt usikkerheden om, hvor langt man som personale kan gå uden at komme i strid med straffelovens bestemmelser, være medvirkende til, at ingen ændringer eller forbedringer på området finder sted, ikke mindst fordi vi stadig står over for en række fordomme, en bestemt æstetik, en måske snæversynet og fantasiforladt holdning til seksualitet.

Der ønskes også med forslaget etableret samlivs- og seksualrådgivning for handicappede, bl.a. i form af rådgivningssteder, der er gratis og åbne for henvendelser direkte fra gaden, et forslag, som vi fuldt ud kan tilslutte os.